

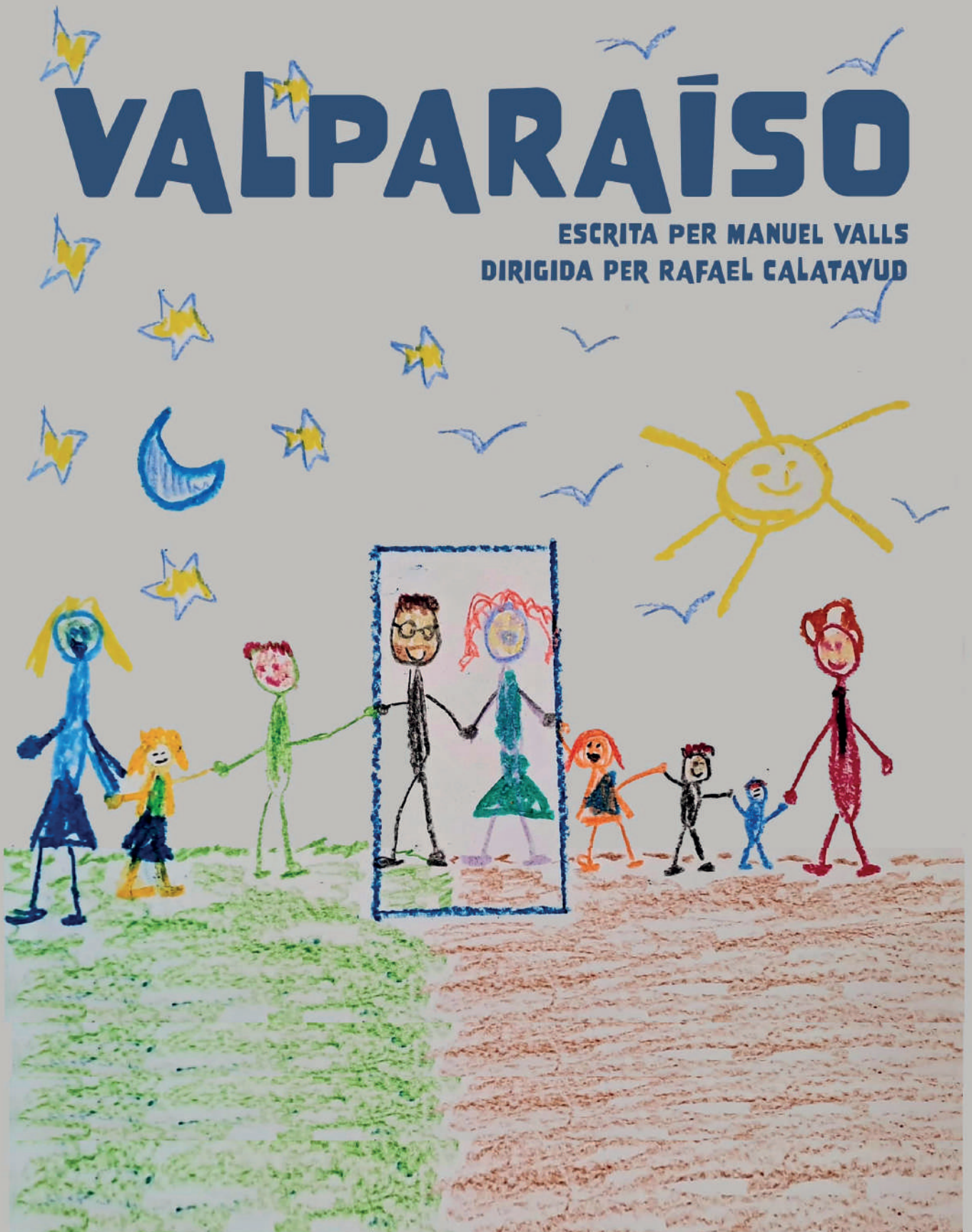
LA PENÚLTIMA TEATRE I DACSA PRODUCCIONS
PRESENTEN

MARTA CHINER

MANUEL VALLS

VALPARAÍSO

ESCRITA PER MANUEL VALLS
DIRIGIDA PER RAFAEL CALATAYUD

INDEX

Fitxa i sinopsi.....	3
El nostre projecte.....	4
Personatges.....	5
La nostra història. 6 moments històrics.....	7
Espais i llums.....	10
Punts clau.....	11
Estructura i recursos companyies.....	13
L'equip.....	16
Contacte.....	19

FITXA

Títol: **Valparaíso** (inspirada en l'obra de Bernard Slade "Next time, next year")

Text: **Manuel Valls**

Direcció: **Rafael Calatayud**

Versió en valencià i castellà

Intèrprets: **Marta Chiner i Manuel Valls**

Ajudant de direcció: **Isabel Martí**

Disseny de llums: **Ximo Olcina**

Disseny d'escenografia: **Luis Crespo, Natalia Suescum**

Disseny de vestuari: **Turistas de Terciopelo (Gloria Román y Marta Chiner)**

Espai musical: **Carles Chiner**

Producció executiva: **Xavier Crespo**

Producció: **Xavier Crespo y Manuel Valls**

Vídeos: **Dacsa Produccions**

Maquetació i comunicació: **Lucía Ros**

Companyies: **La Penúltima Teatre i Dacsa Produccions**

Fotografia: **Studio Cano**

Espectacle resident en **Sala Russafa**

SINOPSI

Clara i Alberto tenen una trobada una nit a l'hotel Valparaíso cap al 1978.

Dues persones amb les seues pròpies vides, les seues famílies. Dues persones que pràcticament no tenen res en comú i decideixen quedar cada any durant més de 30 anys per passar uns dies junts. La història d'un país, des d'una democràcia incipient fins als inicis del segle XXI i la fi del bipartidisme explicada a través de dues persones ideològicament antagòniques que són capaces d'estimar-se, fins i tot d'entendre's.

EL NOSTRE PROJECTE

El 1975, **Bernard Slade** va escriure i estrenar una peça teatral que anys més tard seria portada al cinema per Robert Mulligan: *Next time, next year*.

Alan Alda i Ellen Burstyn encarnaven en aquell film, una parella de viatjants que, accidentalment, coincidien en un hotel una nit als 30 anys i tenien un encontre romàntic. Any rere any, segueixen quedant al mateix hotel. Al llarg de 25 anys, del 1951 al 1977 se succeeixen una sèrie de trobades en què veiem una parella que es troba una setmana a l'any, per viure el seu amor, sense renunciar a les seues pròpies vides i les seues famílies.

Una comèdia romàntica que feia d'alguna manera un retrat de la societat americana d'aquells anys. Des de la mojjigata societat americana dels 50, als inicis dels hippies i la guerra de Corea i el Vietnam.

Amb **VALPARAISO** prenem aquesta anècdota com a referència per explicar la nostra pròpia història. **La història del nostre país en una època molt concreta:** del 1978 al 2014. 36 anys de vida d'una parella que no ho és. 36 anys que retraten la història de la nostra democràcia. Des dels orígens d'aquesta Espanya lliure que representa la constitució recent, el fallit cop d'estat, el No a la Guerra del 2003 i el naixement d'aquesta nova Espanya que deixa de banda el bipartidisme per obrir-se a Podem, Ciutadans i els inicis de VOX .

Els mitjans de comunicació evolucionen alhora que ho fan les trobades. Els nostres personatges tenen les seves normes per no posar en perill les seues famílies respectives: res de missatges, contacte just i aquella setmana perfecta que es converteix en un oasi recurrent enmig de la monotonia d'una vida normal. Aquestes trobades es converteixen en el motor de la vida. L'inici del correu electrònic, els mòbils. **La societat canvia i l'espectador és testimoni** alhora que veu "créixer" els nostres personatges.

Clara i Alberto neixen a finals dels 40. Quan es coneixen el 1978, en tenen 30 i pocs. Com gairebé totes les parelles d'aquella època es van casar joves. Tots dos treballaven, tenien parella i casar-se era la millor manera de sortir de casa. En el moment d'aquesta primera trobada, Clara té un fill i Alberto, dos. Els seus matrimonis van bé i el que és un embolic d'una nit es converteix en una relació estranya paral·lela.

El pas del temps i la normalització del que no hauria de ser, atenua els remordiments. Clara i Alberto són tan diferents que probablement si la seva relació fos diària, no continuaria. Però només queden uns dies a l'any. Tot és perfecte uns dies a l'any, i durant els altres 360 dies fantasies de tornar-te a trobar. I el pas dels anys fa que una cosa passional es converteix en una mena de "rutina" especial. El seu pacte és clar. S'estimen i també volen les seves famílies.

PERSONATGES

Clara és d'aquelles poques dones nascuda als 40 que tenen el suport total dels seus pares per no acabar convertida en una mestressa de casa al servei de la família i el marit. El seu pare és metge i la seva mare mestressa de casa.

El pare de Clara sabia que era la més intel·ligent de la família (té dues germanes). Va intentar forçar la situació perquè Clara estudiara Medicina, però la vocació cridava Clara per la infermeria.

Clara és una lectora empedreïda. De xicoteta somiava ser detectiu i estudiar criminologia. **Li fascina el comportament humà** i malgrat que a Europa hi havia llocs on estudiar la carrera o Psicologia, una dona i els anys 70 (malgrat el liberalisme de la seua família) va acabar tirant per una cosa més corrent: Infermeria.

Som als 70 i venim de l'Espanya on venim. La dona per molt avançada que siga, pot amb tot. Clara es va casar amb un metge, que va conèixer a casa del seu pare. Miguel era un estudiant avantatjat de medicina. El seu pare li va fer classes i va entrar a casa per la sintonia que guardava amb el seu progenitor. A Clara, al principi no li feia cap gràcia, però Miguel a base de bec i pala va acabar guanyant-se-la. Tot va sorgir de manera molt natural, sense passions desmesurades, ni grans històries. Mentre es-

tudiava infermeria, ja eren nuvis. I Miguel sempre la va recolzar. Passos naturals. Miguel era 4 anys més gran que ella i semblava la cosa més natural del món. Estava a gust, els pares l'adoraven. Per què no?

Clara s'ha criat en una família liberal. Tot i la bona situació dels seus pares, el passat de la família s'acosta més a l'esquerra que no pas al conservadorisme propi de l'època. Una esquerra amb cap. El seu pare era metge republicà (el bàndol que li va tocar a València). Els vencedors van fer els ulls grossos amb ell, ja que sempre s'havia portat bé amb els uns i amb els altres, fins i tot havia ajudat i protegit algun company de dretes quan la cosa es va posar complicada. En definitiva, als 70, Clara pertany a una família burgesa i acomodada que veu amb molt bons ulls aquests aires de llibertat que es respiren.

Clara és divertida i tot el que s'allunyi del ranci multiplica la seva curiositat.

S'allotja a Valparaíso a la tornada d'uns cursos

Alberto es deia el seu pare i Alberto es diu ell. Alberto ha heretat una xicoteta impremta familiar. És fill únic i com a tal, **no li queda cap altra que fer-se càrrec del negoci**. Mai no es va plantejar una altra cosa.

La família d'Alberto **és de dretes**, sempre ha sigut així. Alberto s'ha deixat contaminar per algun company i utilitza la impremta del seu pare per imprimir pamflets contra el règim. Ell **mai no ha estat de ficar-se en política**, i en les seues idees és força veleta. Almenys als seus inicis. La democràcia és un nou camp per explorar ple de llibertats per a un jove. La seua família mai no ha patit persecucions polítiques, no ho ha passat malament. I quan arrenca l'obra gaudeix d'una posició estupenda.

Casat amb la Maria, una xica bé, que adora portar la casa, i **està encantada amb la seua posició**. Una mestressa de casa de nivell alt, amb servei, a qui li agrada gastar els diners. S'encarrega de l'educació i que els fills vagen sempre impecables. Maria sempre ha fet la vida molt fàcil a Alberto i ell es plega a les normes que imposa la seua dona.

Ella li aconsella temes de treball, roba i després de la mort del seu pare, Alberto es fa càrrec de la impremta.

Alberto és **conservador i familiar**. Li agrada la vida que porta, li agrada la família i la seua dona. Clara el desconcerta. No hi té res a veure. **I quan aconsegueix fer encaixar aquesta nova relació** a la seua vida, i posar-la al seu lloc "ordenadament", tot cobra sentit. Pot superar els seus complexos, el sentit de culpa... i seguir endavant.

LA NOSTRA HISTÒRIA

6 MOMENTS HISTÒRICS

El març del 79 se celebren **les primeres eleccions generals constitucionals a Espanya**. Un país jove que vol córrer més del que li permeten alguns llasts rancis. Una democràcia en bolquers amb la mirada al futur però molt pendent del retrovisor. Franco ha mort, tenim un rei i la UCD acaba de guanyar les eleccions, seguit de prop pel PSOE. El partit comunista i la coalició democràtica de Manuel Fraga queden molt enrere. Fins al 81 no hi haurà llei de divorci i la societat espanyola és una societat tradicional ancorada a la família i els costums.

La història arrenca l'endemà al matí d'una trobada sexual. Ha estat meravellós, espectacular. Però Alberto és casat. Mai no ha fet una cosa semblant. Treu el sentit de culpa i la necessitat de marxar. Clara ho posa tot molt fàcil. Ella tampoc no ha fet mai res semblant, però és més pràctica. Si ningú sap què ha passat allà, a part d'ells, és com si no hagués passat. L'atracció mútua i els nervis d'aquesta primera trobada fan que **l'escena transcorra entre la comèdia i el retrat d'una societat** que comença a gaudir de determinades llibertats. La passió fa que tornen a acabar al llit, una altra vegada.

És de nit. Alberto i Clara han gaudit d'un picnic fantàstic en un lloc proper a l'hotel. L'espectador té la sensació que estan junts i s'han separat de les parelles respectives. Però no. **Descobrim que la parella continua quedant cada any**, una setmana amb l'excusa d'uns cursos i un viatge de negocis. Tots dos s'han inventat companys i coartades estudiades perquè aquesta setmana sigui perfecta i sense sospites. No han vist ningú pel carrer i semblava tot desert. Molt estrany.

Som al 1981, posen la tele. Fa un parell d'hores **arrencava el cop d'estat** (18.23 h). En posar la tv la felicitat es torna psicòsi. A la situació s'hi afegeix la impossibilitat de moure's, les truca des a casa. I el sentiment de culpa per estar gaudint del seu amor en una situació en què haurien d'estar amb les famílies. Clara intenta conservar la calma. Alberto està incomodíssim. Es planteja renunciar a tot i no tornar a veure Clara. Discuteixen i ell marxa... però acaba tornant. Ens adonem que aquesta relació que sembla una aventura, és una cosa molt més sòlida. El cop d'estat es desactiva alhora que la parella decideix continuar veient-se l'any que ve.

Ens prenem un lleuger descans a nivell políticohistòric en aquesta escena. Ha passat el temps. Clara arriba a la trobada **embarassada de 8 mesos**. No li havia volgut dir res a Alberto, per "por que aquest desconvoqués la trobada anual". Té una senyora panxa. Alberto, per la seua banda, arriba amb la testosterona al màxim i es troba amb una situació que és un gerro d'aigua freda. Confessa a Clara que "sexualment" la seua dona ja no l'estimula i que estava esperant aquesta trobada com si li fos la vida.

Pel que fa a posicions polítiques: el PSOE governa a Espanya. Felip acaba de guanyar les eleccions però el tema dels GAL està començant a ser una patata calenta. **Les Olimpíades són molt prompte**. Per a l'Alberto de dretes, això dels GAL clama al cel, però encara no hi havia les coses tan clares i Clara (valgui la redundància), encara busca la justificació amb les conquestes socials i com va de bé Espanya.

El fill d'Alberto ha entrat a l'exèrcit. El pare se sent orgullós. Deixen de parlar de política. No hi ha sexe però sí molt d'afecte... I la Clara es posa de part. Què fer davant d'aquesta situació? Trucar al seu marit? Alberto no vol deixar-la sola, però tampoc hi pot ser, si arriba Miguel.

Estem a **l'any del No a la guerra**.

Clara és una dona madura i molt activista en contra dels excessos del govern d'Aznar.

Alberto defensa com ha millorat Espanya molt en els últims anys. Es creu els postulats de les Açores.

La conversa aquí sí que està molt més polaritzada. Clara no s'empassa amb l'actual situació. Ja no és tu tens una posició i jo una altra. Per Clara som dins una guerra il·legal. Per a Alberto en una defensa del món lliure.

Al paroxisme d'aquesta discussió, descobrim que **Alberto ha perdut el seu fill a la guerra**. Clara s'esfondra amb ell. S'abracen.

Clara ja és àvia. Les coses amb el seu marit no van gens bé. Alberto gairebé li serveix de teràpia i la intenta convèncer que segueixi amb ell. Amb tantes anècdotes que s'han explicat durant aquests anys sobre les seves parelles respectives, d'alguna manera, Miguel i María, s'han convertit en **dos vells coneguts** (als quals no coneixen) pels quals senten cert afecte.

En algun moment que la Clara surt de l'habitació sona el telèfon i l'agafa l'Alberto. **És el marit de Clara**. Ràpidament dissipa els dubtes del marit fent-se passar pel company inventat de la coartada (durant tots aquests anys). Alberto sap tantes coses de Miguel que no li resulta difícil guanyar-se la confiança del metge. De fet, acaba aconsellant-lo i reconduint la conversa treballant perquè aquests problemes entre Clara i el seu marit es vagin atenuant.

A la tornada de Clara, li explica la conversa amb Miguel. Clara agraeix els esforços d'Alberto, però no sap què serà d'aquesta relació.

Context històric: **fa 3 anys del 15 M i estem davant del sorgiment de PODEM.**

En aquesta última escena ja fa massa anys que estan junts sense estar-ho. Ha mort la dona d'Alberto i aquest **demana egoïstament a Clara que deixi el seu marit** per estar amb ell. Clara vol Alberto però aquesta petició li sembla molt injusta. Alberto acaba enfadant-se i després del fallit ultimatum trenca amb ella. Una ruptura després de 30 i escaig anys de relació. Clara es queda desolada. Tenim un final feliç. Alberto torna a entrar per la porta ha estat un egoïsta. Ell estarà allà i continuarà venint any rere any a la cita. Tots dos tenen 60 i tants. No saben quantes trobades els queden. Parlen de la vellesa, de la malaltia. Si passés alguna cosa a qualsevol dels dos no haurien pogut ni acomiadar-se. Paral·lelament a aquesta història tenim **un VOX que comença a obrir-se pas en la política.**

ENTRE ESCENES

Entre escenes se succeeixen fotografies, vídeos, imatges de **tot el que va passant entre trobada i trobada**. Les primeres eleccions, els atemptats, els avenços tecnològics, els canvis de govern, els GAL, l'11M, les guerres de l'Iraq i l'Afganistan, el 15M... Posicionem un espectador que ja coneix la història perquè sàpiga en què moment ens trobem abans que arrenqui la següent escena.

Un treball de documentació que **fuig de la nostàlgia** per situar-nos en un moment concret de l'acció.

ESPAIS I LLUMS

L'escenografia, elaborada per **Luis Crespo i Natalia Suescum**, va canviant al llarg de les 6 etapes per les que passem. Però canvia tant com ho fa **una habitació d'un hotel amb encant**, i que "no canviar" és precisament aquest encant que atrau a Clara i Alberto, donant-lis **la sensació de que no passa el temps per a ells**.

Els nostres personatges tenen **una trobada anual en un espai que es converteix en un refugi**, en un oasi que els evadeix del seu "món real". Un espai que canvia lleugerament. Una habitació d'hotel que reemplaça petites coses. Un telèfon, unes cadires, un **capçal d'un llit**.

Un capçal que entre escena i escena es converteix en **una pantalla sobre la qual es projecta el pas del temps**. Imatges d'arxiu que compta, entre trobada i trobada, tot allò que va succeint en aquesta Espanya que anem deixant enrere. Des dels anuncis de l'època, polítics que se succeeixen, escàndols, moviments socials.

Tot això acompanyada de la **música composta per Carles Chiner** que es converteix en un referent descriptiu de cada època: la cançó protesta, el cantautor, els 80, els 90, el grunge i la música actual. Es-

panya avança i els nostres personatges ho fan amb ella. Els anys passen i al final només queden dues persones grans, condemnades a estimar-se.

La màgia de **Ximo Olcina** també juga a favor d'aquest espai idíl·lic. Llums càlides que fan d'aquell caspós hotel, la llar. Un lloc on romandre i on sempre tornar.

Els vídeos acaben de posar la cirereta al muntatge.

PUNTS CLAU

- 1. Recorregut històric a través de la nostra recent democràcia.** Una sèrie de vídeos entre escena i escena que ens recorden d'on venim i el camí que hem recorregut com a país.
- 2. Dues persones de posicions ideològiques antitètiques** que són capaces d'entendre's, parlar, fins i tot estimar-se.
- 3.** Una peça per a **dos actors, on el personatge femení es revela com el més fort** i consistent i que lluita contra les injustícies d'una època, gràcies a l'educació que ha rebut des de xicoteta.
- 4.** Un dels millors directors de comèdia que ha tingut aquesta comunitat: **Rafa Calatayud**.
- 5.** Una **peça inspirada en una obra de teatre i pel·lícula** que va fer gaudir altres generacions, traslladada al nostre país i a la nostra història.
- 6.** Tota la comunicació i la peça **"VALPARAÍSO"**, igual que es va fer amb els anteriors muntatges de les companyies, **seran representades a les dues versions: valencià i castellà**. L'estrena al juny serà en castellà, però l'obra està traduïda als dos idiomes i serà exhibida a la comunitat en qualsevol de les dues versions. Així ha estat amb *"La dona més lletja del món"*, estrenada aquest febrer passat al centre Escalante en la seva versió Valenciana i de gira actualment.
- 7.** El nostre anterior muntatge *"La dona més lletja del món"* ha guanyat el **Premi a Millor Text** als Premis del Públic de la Sala Russafa 2023 i ha estat nominat a **Millor Muntatge Teatral i Millor Direcció** en els darrers premis de les Arts Escèniques Valencianes (2023)
- 8.** L'experiència i la solvència de tot l'equip tècnic i artístic.
- 9.** L'espectacle **té data d'estrena** absoluta a València, al **teatre Rialto del 6 al 9 de juny de 2024** dins del cicle companyies valencianes.
- 10.** La Penúltima / Dacsa són **companyia resident a la Sala Russafa**, de manera que el 2025, serà un dels muntatges que retornaran a l'escena valenciana.
- 11.** La **presència de dones** en les tasques de producció, interpretació, direcció, vestuari, escenografia i distribució fa que a l'equip hi hagi una paritat total.

ESTRUCTURA I RECURSOS COMPANYIES

DACSA PRODUCCIONS I LA PENÚLTIMA TEATRE

Dacsa Produccions és una productora audiovisual i teatral que compta amb una sobrada experiència de més de 20 anys de trajectòria.

En l'àmbit audiovisual compta amb més de 40 produccions, moltes d'elles, presents i premiades a festivals de tot el món. En els darrers anys, destaquen els llargmetratges documentals **"Camagroga"** (2020), preselleccionada als Premis Goya i en competició al Festival de Cinema de Shaghai, entre altres; **"Persona [no] humana"** (2022), nominat al Premi Berlanga al Millor Llarg Documental. També destaquen les ficcions **"Quan no acaba la nit"** (2022), estrenat al Festival de Cinema d'Alacant i estrenada en octubre del 2023 als cinemes; **"Llobàs"** (2023), seleccionada al Festival de Cinema de Varsòvia i amb estrena prevista aquest any i la més recent, **"Valenciana"**, que es troba en postproducció.

En l'àmbit teatral, els seus darrers muntatges **"L'últim viatge de Cary Grant"**, **"Benvingut a casa"** o **"Les filles de Siam"** van recórrer nombrosos teatres de la Comunitat. **"Anna i la màquina del temps"**, espectacle creat per al Centre Escalante el 2019, va ser nominat al **Millor Espectacle i Escenografia al Premis Arts Escèniques de l'IVC**, mentre que **"Violeta i les mil i una nits"** (2018), espectacle teatre-musical encàrrec del Palau de la Música, i es varen

realitzar més de 100 representacions per tota la geografia espanyola.

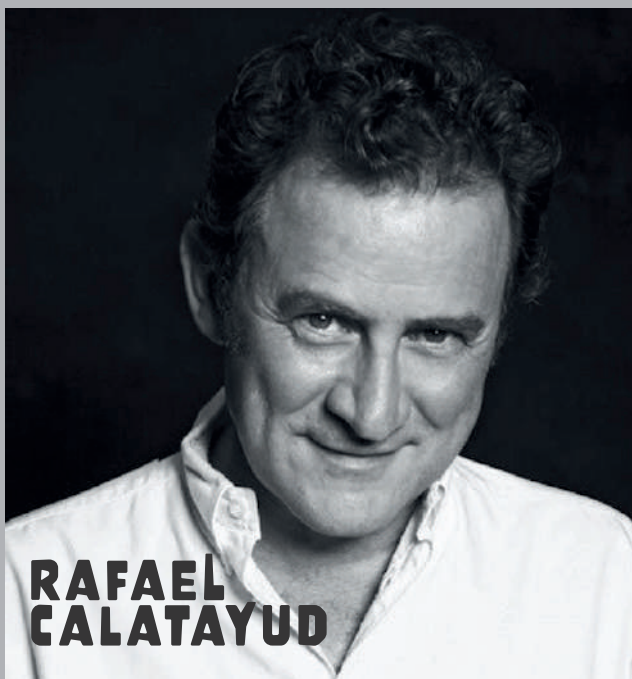
L'any passat, Dacsa entra co-producció amb **La penúltima teatre**, i estrena **"La dona més lletja del món"**, un espectacle guanyador del **Premi al Millor Text als Premis de la Sala Russafa** i nominat a **Millor Espectacle i la Millor Direcció** a l'última edició dels **Premis Arts Escèniques de l'IVC**.

La penúltima teatre, creada per **Manuel Valls** al 2022, estrena el seu primer espectacle al 2023 en coproducció amb Dacsa, **"La dona més lletja del món"**, amb la qual torna a repetir amb aquest nou muntatge, **"Valparaíso"**.

La Penúltima-Dacsa, actualment és **companyia resident de la Sala Russafa** amb l'espectacle **"Valparaíso"**.

L'espectacle **té data d'estrena** absoluta a València, al **teatre Rialto del 6 al 9 de juny de 2024** dins del cicle companyies valencianes.

L'EQUIP

Director

Autor, actor i director d'escena, valencià. És llicenciat per l'Escola Superior d'Art Dramàtic de València i exerceix com a director artístic, des del 1983, any de la seva fundació, de la companyia teatral La Pavana.

Ha dirigit **més de 35 muntatges d'autors clàssics i contemporanis** i ha participat com a actor en nombrosos espectacles, pel·lícules i sèries per a televisió.

Guanyador de diversos premis Max i Premis de Teatres de la Generalitat, entre els últims espectacles que ha dirigit destaquen **"El moble"** (2023), **"Anestesiadas"** (2019), **"Tórtola"** (2018), **"Terapias"** (2013),

Autor i actor

Llicenciat en Ciències de la Informació (Imatge). Guionista i director de la sèrie **"L'Alqueria Blanca"** (TVV), dirigeix també el seu primer llargmetratge **"Faltas leves"** (2005).

Amb Dacsa Produccions, ha estrenat **"L'últim viatge de Cary Grant"**, **"Benvingut a casa"** i **"Les filles de Siam"** (Autor exprés SGAE 2019), **"Violeta i les mil i una nits"**, **"Ana i la màquina del temps"** (candidata als premis MAX 2020 i editada per Obra pròpia) i **"La dona més lletja del món"**.

Com a actor, **"Susan y el diablo"** de Chema Cardeña (Euroscena), **"Síndrhomo"** (La Teta Calva), **"7 Reinas"**, **"La invasión de los bárbaros"** i **"El perfume del tiempo"** de Chema Cardeña (Arden Producciones).

Actriu

Marta Violeta Chiner és una actriu i cantant coneguda pels seus papers en obres teatrals, cinematogràfiques i sèries de televisió.

Apareix com a protagonista a les sèries **"Singles"** i **"Les Moreres"** per a la ficció autonòmica. En teatre destaquen els seus últims treballs amb Imprebis a **"Pels pèls"** o **"Descarats"**, **"Júlia"**, **"Separeu-vos junts"** o **"De Sukei a Naima"** per a La Dependent.

Ha treballat amb Valls anteriorment al cinema, **"La Reunió"** o **"Cos Mortal"** (Chiner/Sendra), va protagonitzar el podcast "Conte d'Octubre" per a À Punt, i després de confeccionar el vestidor de **"La dona més lletja del món"**, ara protagonitza **"Valparaíso"**.

XIMO OLCINA DISSENY DE LLUMS

Ximo Olcina treballa com a tècnic d'illuminació, direcció tècnica i dissenyador d'illuminació per a diverses empreses i companyies tant de teatre com de cinema i televisió.

A més, s'ha encarregat del disseny de llums de diferents esdeveniments i gales i festivals de teatre, tant a la Comunitat Valenciana com a l'àmbit nacional.

Algunes d'aquestes companyies són: L'Hongaresa Teatre, Albeno Produccions, L'Horta Teatre, Maduixa Creacions, Tanttaka Teatre, Escalant Centre Teatral, SGAE, Eventime, ESAC, Teatre dels Manantials, Secuncia3, Companyia Eva Zapico, Crit Companya de Teatre, Zircó Produccions, Olympia Metropolitana, Nacho Diago CIA, Institut Valencià de Cultura, Companyia Nacional de Teatre Clàssic, Dacsa Produccions, entre d'altres.

CARLES CHINER ESPÀI MUSICAL

Carles Chiner és compositor, productor musical i guionista.

Ha escrit per a magazins documentals de TV (A què juguem?, Les Nostres Festes, DNI, València-Califòrnia), teatre (En conserva) i cinema (Cos Mortal).

Ha participat com a guionista i creatiu en desenes de videoclip (Delorentos, Mike Shinoda...) i dirigit d'altres (Gener), així com campanyes de publicitat (València, la vida espera, Pensa un lloc...).

Entre els anys 2013 i 2020 va ser el líder i cantant de la formació de pop **Gener**, guardonada amb nombrosos premis (Carles Santos, Ovidi Montllor). També en aquella època, emprèn la seua labor de compositor per encàrrec, creant la sintonia original de la televisió i la ràdio públiques valencianes.

Des de llavors, ha publicat tres discos com Carles Chiner i ha creat banda sonora i espais sonors per a un bon grapat de produccions escèniques amb companyies valencianes com La teta Calva, La Dependent, Lanegra o Marea Dansa ("**Amelia**", "**Les aventures de T Sawyer**", "**Separeu -vos junts**", "**Xafar el gespa**", "**El Muro**", "**Rebelión**", "**Peter i Pan**"...)

Actualment, compagina les seves tasques com a productor musical amb l'escriptura de guions per a la sèrie diària "**L'Alqueria Blanca**".

LUIS CRESPO ESCENOGRAFIA

Ha realitzat més de 80 dissenys d'escenografia i il·luminació per a companyies a diferents països des del 2004.

Ha treballat per al Ballet Català New York, Black Moon Dance Theater Chicago o Ballet BC Vancouver... Dance Company, Norrdans Suècia i moltes altres

Guardonat diverses vegades amb el Premi de les Arts Escèniques de la Generalitat Valenciana a la Millor Escenografia, L'última el 2021 per "Vigo Mortis" d' Otra Dansa.

El 2021, és finalista als Premis Max a la Millor Escenografia per "**La mort i la donzella**" de l'IVC.

PRODUCCIONS

www.dacsaproduccions.com

DOCUMENTAL / DOCUMENTARY

// 2023 //

Bleda y Rosa. Pensar una imagen. Carles Candela (en preparación)

// 2022 //

Persona [no] humana. Álex Cuellar, Rafa G. Sánchez. DocsValència, Seoul International Eco Film Festival, Cinemambiente Torino, **Premio Noves Realitats** Socials Festival ACICOM, Seoul Animal Film Festival, FENAVID Bolivia, **Mención Especial** Festival Derechos Humanos Uruguay.

// 2021 //

Esther Ferrer, diálogos interrumpidos. Marc Martínez.

// 2020 //

Orgull d'horta. Isabel Fernández. Doc.I interactivo.

Camagroga. Alfonso Amador. Sheffield DocFest, DokLeipzig, L'Alternativa de BarcelonaFest, DocsLisboa, Festival Cinespaña Toulouse, **The Mayor's Prize Award** Yamagata Intl. Film Festival, Black Canas México, Shanghai Intl. Film Festival, **Mención Especial** Festival ACICOM - **Preseleccionado Goya.**

// 2019 //

L'últim aviador. Francesc Betriu. Cerdanya Film Festival.

// 2018 //

Cabanyal any zero. Frédérique Pressmann. Alcances Festival Cine Documental de Cádiz.

// 2017 //

Espías en la arena. Objetivo España. Pablo Azorín, Marta Hierro. ExtremaDoc Cáceres, Docs València, Mon-Don, Som Cinema Lleida, Memorigame, ACICOM.

// 2010 //

Miguel Hernández. Francisco Rodríguez, David Lara.

// 2009 //

Cómicos. Ana Pérez, Marta Arribas. Seminci, Nominación Goya Mejor Largo Documental.

Des d'un lloc on mai passa res. Carles Candela, Gabi Ochoa.

// 2007 //

La sombra del Iceberg. Raúl M. Riebenbauer y Hugo Doménech. DocsDF México Premio al Mejor Documental, Festival de Malaga, DocuSur Jaén, Mostra de València, Festival Nuevo Cine Latinoamericano de La Habana, Festival de Cine de Monterrey, Festival Intl. de Roma.

// 2005 //

Iberia. Carlos Saura. **Goya a la Mejor Fotografía**, Nominado Goya al Mejor Largo Documental, Nominado Goya a la Mejor Dirección de Producción.

On brama la tonyina. Pep Milán y Pablo González. Festival Islantilla Cine y Televisión.

La memoria del horror. Pau Vergara.

Más allá de la alambrada. Pau Vergara. Seminci de Valladolid, Festival Intl. de Uruguay, Mostra de València, Festival Setúbal.

// 2003 //

Operación Algeciras. Jesús Mora. Festival Iberoamericano de Huelva.

PRODUCCIONS

www.dacsaproduccions.com

FICCIÓN / FICTION

// 2023 //

Valenciana.

Jordi Núñez (en postproducción)

Llobàs.

Pau Calpe

Sección Oficial Warsaw Intl. Film Festival

Quan no acaba la nit.

Óscar Montón

Sección Oficial Festival de Cine de Alicante, Sección Oficial Festival de Cine de Elche, Calella Film Festival, Mostra de València

// 2017 //

Mil coses que faria per tu.

Dídac Cervera.

Estrenos Especiales Festival de Málaga, Festival de Cine de Alicante, Semana de Cine de Mula, Festival FIC-CAT, Festival de Islantilla.

// 2011 //

Orson West. Fran Ruvira.

Mejor Ópera Prima Col·legi de Directors de Catalunya, Nominación Actriz Protagonista Premios Unión de Actores, D'Autor Film Festival de Barcelona, Almeria Western Film Fest.

// 2009 //

Entre esquelas. Adán Martín

Bizanaga de Plata Premio del Público ZonaZine Festival de Málaga, Premio Mejor BSO y Mejor Guión en Cinema Jove Valencia.

// 2008 //

Cos Mortal. Antoni Sendra y

Carles Chiner.

Intrusos en Manasés. Juan

Carlos Claver.

Sección Oficial Festival de Sitges, Festival de Cine de Vanguardia de Alcoi.

// 2006 //

Faltas leves. Manuel Valls y

Jaume Bayrri.

Premis Tirant Mejor Largometraje, Mejor Dirección Artística y Mejor Montaje, Mostra de Valencia, Sección Panorama Cinespaña Toulouse, Festival do Brasil.

// 1996 //

Esperanza y sardinas. Roberto

Romeo.

Zabaltegi Nuevos Directores Festival de San Sebastián.

Tabarka. Domingo Rodes.

Festival de Montreal, Festival de La Habana, Mejor Película Valenciana del Festival de Peñíscola, Semana de Cine Español de Lorca.

PRODUCCIONS

www.dacsproduccions.com

TV MOVIE

// 2006 //

Presuntos implicados. Enric Folch. Camaleón de Oro a la Mejor TV Movie en el Festival de Islantilla de Cine y Televisión.

Electroshock. Juan Carlos Claver. Festival de Málaga, Festival de Cine Gay y Lésbico y Transgresor de Nueva York, Festival Gay y Lésbico de Lisboa, Mención Especial de la Cruz Roja Monegasca, Premio Mejor Actor Festival de Televisión de Motencarlo, Premio del Público Festival Cine Gai i Lèsbic de Barcelona, Mejor Película y Mejor Actriz Festival Gay i Lésbico de Asturia

// 2004 //

El cruce. Juan Carlos Claver.

Estocolmo. Orestes Lara

// 2002 //

¿Dónde está? Juan Carlos Claver

TELEVISIÓN / TELEVISION

// 2019 //

Terra de Festivals. Pau Berga. Serie documental para À Punt.

Ara fa cent anys. Paco Lloret. Serie documental para À Punt. Estudios Andro y Dacs Produccions

// 2018 //

Emergents. Xavier Crespo. Serie documental para À Punt.

PRODUCCIONS

www.dacsaproduccions.com

TEATRO / THEATRE

// 2023 //

La dona més lletja del món.

Texto y dirección de Manuel Valls. La Penúltima Teatre y Dacsá Produccions

Premio al Mejor Texto en los Premios de la Sala Russafa 2023. Nominada al Mejor Espectáculo y Mejor Dirección de los Premios de les Arts Escèniques del IVC 2023.

// 2020 //

Las hijas de Siam. Eva Zapico. Texto de Manuel Valls.

// 2019 //

Anna y la máquina del tiempo.

Cristina Fernández. Texto de Manuel Valls. Producción para Escalante Centre Teatral. Teatro familiar.

Nominada al Mejor Espectáculo y Mejor Dirección de los Premios de les Arts Escèniques del IVC 2019.

// 2018 //

Violeta y las mil y una noches.

Manuel Valls. Texto de Manuel Valls. Teatro familiar.

// 2017 //

Bienvenido a casa. Eva Zapico.

Texto de Manuel Valls. Idea original de Manuel Valls y Alejandra Mandli.

// 2015 //

El último viaje de Cary Grant.

Manuel Valls y Iaiá Cárdenas. Texto de Manuel Valls.

// 1994 //

Poquelin-Poquelen. Pep Cortés.

Texto de Ximo Lloens.

// 1993 //

La historia de Gepetto y

Pinotxo. Joan Serrano y Gianni Francheschini. Texto de Gianni Francheschini.

CONTACTE

Xavier Crespo Rico

+34 619 72 61 19

xavier@dacsaproducciones.com